

ARABSKÁ KULTURA V PLZNI... UŽ POPÁTÉ!

Jubilejní 5. ročník *Festivalu arabské kultury* právě začíná! Na co se můžete těšit tentokrát?

Nové alternativní hudební žánry, arabský komiks a street art, orientální trhy, mezinárodně oceněné filmy, ochutnávka libanonských vín, prominentní zahraniční hosté, arabská animovaná tvorba, besedy a přednášky se zajímavými osobnostmi, oblíbené blízkovýchodní pokrmy, cenami nabitě soutěže, veřejný seminář tvoření graffiti... každý si zkrátka přijde na své!

A stejně jako v minulých letech, i letos vás festivalovým týdnem budou provázet *Listy Arabfestu*, které právě držíte v rukou. Jednotlivá vydání festivalových Listů naleznete vždy na každé akci během hlavního týdne.

Věříme, že vám, milí čtenáři, i letos festivalové *Listy* přinesou mnoho zajímavých, zábavných a snad i užitečných informací.

Příjemné chvíle ve společnosti arabské kultury vám přeje celý organizátorský tým.

DOPORUČUJEME:

- výstavu arabského komiksu
- nedělní arabský oběd
- animované filmy
- workshop street artu
- palestinský film Omar
- soutěž o zahraniční zájezd
- VELKOU SOBOTU V TOTEMu!

Kompletní festivalový program najdete na www.arabfest.cz.

OHLÉDNUTÍ ZA NÁVŠTĚVOU ARABSKÉHO DOMU

Text: Daniela Navrátilová, Foto: Tomáš Pavlík

Loňský čtvrtý ročník festivalu byl zaměřen především na etnické a náboženské menšiny obývající arabský svět – jednotlivé akce představily návštěvníkům Kurdy, Berbery, drúzy, kopty i křesťanské Araby.

Podtitul *Můj dům, Tvůj dům* navíc odkazoval na proslulou arabskou pohostinnost, kterou obvykle okusí každý cestovatel, jenž se ocitne v roli hosta některé ze zemí Blízkého východu.

V minulém roce nás poctil svou návštěvou například známý filmový režisér Moris Issa, který se kromě besedy *Moje Sýrie* zúčastnil i moderování ArabFILMfestu. Zahraničními hosty byli nizozemský sociolog Cornelis Hulsman, který návštěvníky informoval o situaci koptů v Egyptě, a arabista Roy Vilozny z Izraele zabývající se šíitskou mystikou. Velký úspěch sklidil zahajovací koncert kapely Ribelo a především pak populární „festival ve festivalu,“ tedy velký odpolední sobotní program TO-TEMu.

Součástí týdenního festivalu byl jako vždy také rozsáhlý doprovodný program, který trval od poloviny března do

konce května: výstavy fotografií, obrazů či arabských šperků. Ozvěny festivalu proběhly také v Praze.

Jak to začalo

Festival arabské kultury poprvé spatřil světlo světa v roce 2010. Od té doby je tento týdenní bohatým programem nabitý projekt součástí každoročního kulturního jara Plzně. O jeho popularitě svědčí i rostoucí návštěvnost: loňský ročník navštívilo téměř 2400 lidí!

Každý z uplynulých ročníků byl zaměřen na jiné téma, čemuž odpovídaly podtituly jednotlivých ročníků: v prvním roce jsme se vydali *Stezkou datlí a olivovníků*, o rok později jsme se ocitli *V tónech loutny a rebabu* a poté jsme hledali *Stopy (v) šafránu*. V minulém roce jsme pod heslem *Můj dům, Tvůj dům* okusili proslulou arabskou pohostinnost a seznámili se s obyvateli arabského domu a jejich zvyky. Kam pak se asi vydáme letos?

2014: VE JMÉNU TRADICE A MODERNITY

Text: D. Navrátilová, Foto: K. Bartošová, K. Jedličková, NoiseOfCairo.com

Tématem právě začínajícího ročníku je tradice versus modernita. Jednotlivé akce tak představí nové sociální i kulturní trendy, alternativní žánry a umělecké sebevyjádření – zkrátka vztah tradice a modernity na současném Blízkém východě.

Proč „Podej mi flétnu a zpívej?“

„Letos bychom návštěvníkům chtěli přiblížit uměleckou scénu arabského světa a dát prostor hlavně alternativním žánrům a mladým umělcům. Proto jsme do programu zařadili témata jako arabský e-komiks, street art, hiphop, punk či graffiti. Odkazem na téma je i náš plakát – část ženského obličeje rámuje šátek, který nás nenechává na pochybách, že jde o Arabku; tento tradiční koncept však narušuje piercing a komiksová bublina,“ vysvětluje šéfka festivalu Tereza Svášková.

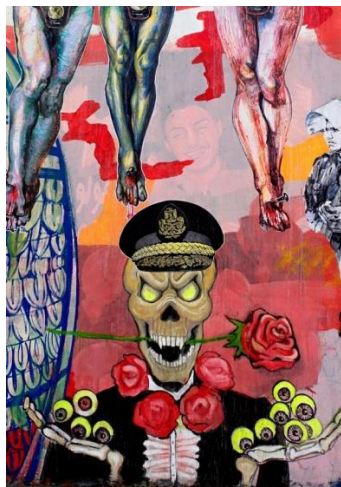

Podtitul *Podej mi flétnu a zpívej* je úryvkem básně libanonského básníka Džibrán Chalíl Džibrána.

Na vlně alternativy

Jubilejní 5. ročník festivalu nabídne několik akcí spojených s alternativními uměleckými styly, které jsou v souvislosti s arabskou kulturou na první pohled neob-

vyklé. Jde například o komiksovou tvorbu, cartoons a v neposlední řadě o arabské graffiti a street art.

„Pro sebevyjádření dnešních mladých umělců je tradiční odkaz důležitý a často je jejich inspirací. Street art jako takový v sobě spojuje tradici i modernitu – tradici nástěnných maleb, fresek, rytin, které svět zná již od paleolitu.“ říká koordinátorka festivalových výstav Klára Jedličková.

Velkým lákadlem je bezesporu i koncert skvělé holandské kapely *NO blues*, která je představitelem světybytného hudebního stylu – *arabica*; unikátního mixu folku, blues, country a arabských rytmů.

Neméně fenomenálním zážitkem bude koncert skupiny *Cairo Liberation Front*, které

představí zbrusu nový hudební styl z káhirských ulic – tzv. *electro chaabi*.

Nebude chybět ani oblíbený velký sobotní program v TOTEMu, který na pěti scénách nabídne třeba orientální trhy, cestovatelské povídky o Ománu či Maroku, přednášku o zmíněném *electro chaabi*, program pro děti či kurz arabštiny a tance. Samotní velvyslanci arabských ambasad budou návštěvníkům prezentovat tradice svých zemí a spolu se svými kuchaři představí i to nejlepší ze své kuchyně.

Filmové dny

Neměli bychom zapomenout ani na prezentaci současné filmové tvorby arabského světa. V rámci dílčího projektu ArabFILMfest nabídne festival také promítání tří mezinárodně oceňovaných snímků, mezi nimi i palestinský film *Omar*, nominovaný letos na Oscara. Dalším snímkem bude první hraný saúdskoarabský film *Wadja*, který rovněž získal mezinárodní ocenění na festivalu Gulf Film Festival. Posledním z trojice bude neméně vynikající syrský snímek *Passion*.

Díky nové spolupráci s bejrútským festivalem *Beirut Animated* a plzeňským projektem *Animánie* bude zastoupena i netradiční arabská animovaná tvorba.

V souvislosti se street artem bude na festivalu představena také filmový dokument *Noise of Cairo*, který je napínavou sondou do současné káhirske umělecké scény. Film sleduje dopad Revoluce 25. ledna 2011 na

umělecké sebevyjádření, na reflexi okolní reality a porevoluční umělecký projev.

Zapojte se!

I tentokrát si budete moci arabskou kulturu vyzkoušet na vlastní kůži – například zapojením do workshopu street artu, kdy vám zkušení tvůrci představí umění vznikající na ulici. Tradičněji orientovaným zájemcům festival nabídne workshop kaligrafie. Gurmáni a milovníci exotických chutí se mohou i letos zúčastnit tradičního nedělního oběda, který nově proběhne v restauraci Amorvino.

Podobně jako v loňském roce i nyní budete moci vyhrát v rámci několika festivalových soutěží! Více na www.arabfest.cz.

Letošní ročník se koná pod záštitou rektorky ZČU Ilony Mauritzové a plzeňského primátora Martina Baxy, který patří mezi velké příznivce festivalu. Festival je finančně podpořen z projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015. Konání letošního ročníku je také z velké části umožněno díky podpoře Velvyslanectví Nizozemského království a řadou dalších partnerů a subjektů. Děkujeme!

OMÁN: NEOBJEVENÁ KRÁSKA

Text: Anette Müllerová, Foto: M. Kalerta, P. Svoboda

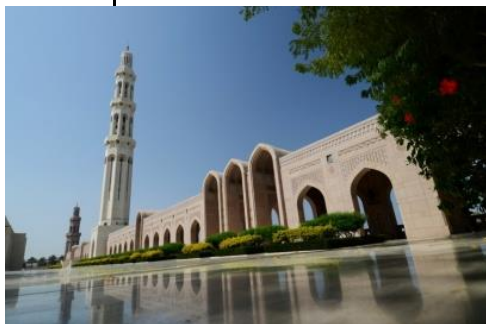
Všichni asi tušíme, že Omán je stát nacházející se na jihovýchodě Arabského poloostrova. Mnozí vědí, že se jedná o sultanát a někteří možná slyšeli i o osvětové vládě sultána Kábuse, který zemi řídí již více než 40 let. Když se řekne Omán, každému se dozajista vybaví i něco dalšího. Zkuste spolu se mnou na chvilku zavřít oči a popustit uzdu fantazii. Vidíte pouště s oázami a kočovnými nomády? Cítíte vůni kadidla a koření? Představujete si trhy, kde obchodníci prodávají barevné látky, krásné dýky a další zboží? Tak to jste tu správně...

Přesto všechno jde o pouhý zlomek toho, co Omán může nabídnout. Přestože je to země k cestování jako stvořená, je tato oblast dodnes zahalena rouškou tajemství. Českých turistů do Ománu příliš mnoho nejezdí, ale ti, kteří zde byli a jejichž cestopisy jsem mohla shlédnout, byli nadšení. Omán popisují jako krajinu z pohádek tisíce a jedné noci, jako zemi pouští, oáz, hor, ale i lesů a pláží s bílým pískem.

Celý Omán připomíná provinční městečko. Sultanát má asi tři miliony obyvatel, z čehož jeden milion žije

v hlavním městě Maskatu. Mrakodrapy ani megalomanská obchodní centra se tu nestaví, takže si země zachovala svůj osobitý ráz a tradice. Omán je zemí, kde se střetávají arabské, perské, indické i východoafrické prvky.

Přesto je celkový dojem z této země přirovnatelný k atmosféře poloprázdné mešity, kde panuje klid a harmonie. Žádný chaos, hluk ani mraky lidí. Dokonce prý ani místní trhovci nejsou vtíraví a nic vám nenutí. Nezní vám to jako to balzám na duši? Mně tedy ano. Nejraději bych otevřela toto malé cestovatelské okénko a na vlastní kůži zkusila, jaký Omán doopravdy je. Jak jste na tom vy?

Přijďte si poslechnout povídání geografa, fotografa a cestovatele **Pavla Svobody!** Velbloudí závody, koupání v jeskyních, palmové oázy či majestátní sultánova mešita. V sobotu 5. 4. od 15:00 v TOTEMu – RDC.

TANČETE S ELECTRO CHAABI

Text: Michaela Vaňková, Foto: Ondřej Bělíček, Cairo-LiberationFront.com

Electro chaabi je nový hudební fenomén nejen arabské ulice. Prvky hip hopu, elektronické hudby a orientálních rytmů se smísily v jeden žánr a rozproudily taneční vášeň káhirských ulic. Odtud se přenáší do ostatního arabského světa a dokonce i k nám do Evropy prostřednictvím holandské skupiny *Cairo Liberation Front*.

Originální styl *electro chaabi* získává stále větší oblibu především mezi mladými lidmi, kteří už nechtějí poslouchat písně o lásce tamních popových zpěváků. Rádi by se prostřednictvím hudby prosadili jako svobodní lidé plní elánu a chuti do života. Lidé, kteří mají obyčejné problémy.

Nejen o každodenním životě mluví texty *electro chaabi*. Skrze tento nový žánr vyjadřují lidé nespokojenost s politikou, vládou, nutností změny. A právě tato dynamická hudba plná rychlých rytmů, originální a energická jim nabízí možnost projevit se. *Electro chaabi* začalo hrát na svatbách, večírcích, pak i na ulicích, tam, kde by to nikdo nečekal.

Electro chaabi však není pouze styl muziky. Pojí se s ním i vznik určité subkultury, která s sebou nese kromě melodie i styl oblékání, vyjadřování a životní postoj. V Káhiře skutečně vznikl fenomén naprosto netradiční a přitom tak arabský. Lidem se podařilo najít cestu, jak se vyjádřit, a to skvělou „free“ zábavnou formou. Nastolují sice i vážná témata a snaží se tak bojovat proti aktuální situaci, ale používají ironie a sarkasmu.

Electro chaabi má být jedna velká párty – přesvědčte se o tom i vy! V pátek 4. 4. v Music Baru Anděl vám to od 20:00 předvedou holandsští hudebníci z uskupení **Cairo Liberation Front**, které je právě tím, kdo nový káhirský styl prezentuje západnímu posluchačstvu. Z jiného úhlu jej budete moci okusit během přednášky **Ondřeje Bělíčka**, hudebníka a redaktora časopisu A2, jehož přednáška proběhne v sobotu 5. 4. od 19:00 v TOTEMu.

MAROKO, ZEMĚ BAREV

Text: Michaela Vaňková, Foto: Daniela Navrátilová

Maroko je zemí ležící na samém kraji severozápadní Afriky – odtud také pochází název Maghrib, tedy „Západ“. V historii se na území Maroka postupně objevili Fénicičané, Římané, Arabové, Berbeři, také Portugalci, Španělé a v neposlední řadě Francouzi. Francouzský protektorát nad Marokem byl zrušen roku 1956, avšak francouzský vliv je v zemi patrný dodnes. Místní obyvatelé, pokud myslíme ty městské, kromě arabštiny hovoří i plyně francouzsky.

Všeobecně, rozdíl mezi životem Maročanů ve městech a mimo aglomerace jsou veliké. Městské obyvatelstvo žije poměrně civilizovaným způsobem života, ač nezapomíná ani na tradice jako je zpracování kůže, typické řemeslo, dnes již bohužel upadající. Hory nejčastěji obývají Berbeři, bydlící v takzvaných kasbách, hlinitých domech, kde se doslova zastavil čas.

Berbeři žijící ve městě se věnují hlavně prodeji. Obchod je v Maroku řemeslem vůbec nejtypičtější – patří se, abyste, až zavítáte na arabský trh, sůq, smlouvali a, samozřejmě, něco si koupili. Ať již si vyberete ručně vyšívaný berberský koberec barvený v šafránu nebo jiném přírodním barvivu, ručně šité boty z vydělané kůže anebo šperky. Trh nabízí ale hlavně

zeleninu, ovoce, datle, oříšky, prostě všechno, co se jí.

Místní tvrdí, že marocký člověk nepotřebuje k životu mnoho věcí, stačí, když se nají a má kde přespat. Jednoduchost je spojujícím prvkem obyvatel žijících v horách, ve městě, i na pobřeží. U moře jsou lidé odkázáni na rybolov; život je ale v mnohém podobný jako ve vnitrozemí.

Chcete-li nasát pravou arabskou atmosféru, navštivte město Marakéš anebo Fez. Casablanca, město, které dalo název slavnému filmu, je největším městem Maroka a zároveň důležitým přístavem. Ve filmu však z něj neuvidíte ani záběr!

Pokud jako turista opustíte prostor hotelového rezortu, můžete spatřit skutečné Maroko. Bohužel realita je i taková, že negramotnost zde je asi 32%, země se potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti, především mladých lidí, a Maroko stále patří mezi rozvojové země. Toužíte-li se ale vrátit v čase, může být Maroko vašim splněným snem.

Chcete-li se do Maroka symbolicky přenést již nyní, pak si nenechte ujít povídání **Hanky Dekojové**. 5. 4. od 16:15 v Malém sálu TOTEMu – RDC.

ŽIVOT BŘIŠNÍ TANEČNICE V ČECHÁCH

Text: Kristýna Rottová, Foto: Archiv Pavly Kostkové

Krásná blondýnka ladně se vlnící v rytmu orientálních tónů. Svými dokonalými pohyby a uhrančivým pohledem přitahuje obdivné pohledy mužů i žen, bez rozdílu.

Řeč je o **Pavle Kostkové**, studentce Katedry blízkovýchodních studií ZČU, ale i jedné z nejlepších tanečnic mladé generace. Pavla si zapisuje pravidelné úspěchy na nejrůznějších akcích, v poslední době získala například první místo v soutěži Orient Connection Competition nebo 8. místo na mistrovství České republiky. Její diář zcela oprávněně praská ve švech.

Zajímá vás, na čem teď pracuje? Co dělá proto, aby se udržela v kondici? Jaký je rozdíl v západním a blízkovýchodním pohledu na břišní tanečnice? Nejen na to nám za každých okolností pozitivní a energická Pavla odpovídala.

Co nebo kdo tě přivedl k břišnímu tanci?

Byla to jedna z mých kamarádek z Chomutova. Začala chodit na hodiny břišního tance a přemluvila mě, abych se k ní připojila. Bylo mi tehdy patnáct. Nejprve jsem chodila jednou týdně, postupně jsem si ale přibírala další lekce a teď už i sama učím.

Koho učíš?

Učím jen dospělé. Bojujeme proti tomu, že se jedná o erotický tanec, ale přeci jen je svádívý, i když v mezích slušnosti. I kostým, jehož součástí je podprsenka, k tomu může nabádat. K holíčkářům se mi to prostě nehodí.

Jak se ty sama v kostýmu cítíš, stydíš se třeba?

V začátcích jsem se styděla, ale jako všude jde o zvyk. Když jsem začínala, vyráběla jsem si kostým tak, že jsem si koupila klasickou podprsenku a na ní našila korálky a třpytky, aby to působilo orientálně. Dnes už je to všechno jiné, existují speciální korpusy, takže součástí kostýmu už ze spodního prádla není nic.

Co na tento tvůj koníček říká partner?

Jemu se to líbí. Podporuje mě. Dokonce se mnou jezdí na různé akce, kde mi dělá doprovod i bodyguarda. Setkávám se i s reakcemi, které nejsou adekvátní. Někteří si myslí, že si na tanečnici můžou dovolit

mnohem víc než se na ni jen dívat. Jsou to sice ojedinělé případy, ale jsem ráda, že tam partnera s sebou mám.

Vybíráš si tedy, jakých akcí se budeš účastnit a které odmítneš?

Snažím se kývnout na všechny nabídky, jelikož málokterá je placená. Většinou jsou to dobročinné akce, což ráda udělám, ale když potom přijde nabídka s finanční odměnou, snažím se ji vzít. Samozřejmě nabídky typu „zatančí nahoře bez v bytě kamaráda“ odmítám, i kdyby odměnou mělo být zlaté prase.

Je břišní tanec fyzicky náročný?

Rozhodně. Pokud se chce člověk technicky zlepšovat, je nutné naučit se zapojovat všechny svaly. Snažím se proto věnovat józe a pilates. Navíc tento druh tance nutí pracovat celé břišní ústrojí a hodně posiluje pánevní dno. Moje kolegyně říkaly, že jim to pak velice pomohlo u porodu. Také pozitivně ovlivňuje menstruační cyklus, v tom smyslu, že díky tomu, že břišní tanečnice umí zapojit různé svaly, umí třeba i zmírnit bolest.

Co kromě vystoupení v souvislosti s břišním tancem děláš?

Samozřejmě i já trénuju. Vzdělávám se u českých i zahraničních lektorů. Také stříhám hudbu, šiju kostýmy. Vymýšlím choreografii pro má sólová vystoupení, ale i pro naší taneční skupinu *Orchidée Noire*. Pořádám různé workshopy, semináře, tematické vikendy a třetím rokem mám na starost i chomutovský festival *V Rytmu Orientu*.

Nově teď se svým kamarádem, který je nadšencem do bubnování, pracuji na jednou ještě tajném projektu. Společnými silami jsme teď vytvořili vlastní hudbu. Co s ní dále provedeme je ale překvapení.

Jak je břišní tanec vnímán na Blízkém východě?

Vzhledem k nepokojům, které v posledních letech sužují Blízký východ, stává se často právě *chaabi*

(káhírský street dance – viz předchozí článek) nenásilnou formou protestu.

Co se týče tradičního břišního tance, tak například v Egyptě tanečnice neměly příliš dobré postavení. Snem všech břišních tanečnic ze Západu je jet tančit do Egypta.

Jedna moje kamarádka, břišní tanečnice, se hned po studii medicíny vydala za tímto svým snem. V Egyptě však narazila na obrovský údiv a šok, proč se ona, doktorka, přijela ponížovat. Pokud se Arabka rozhodne stát tanečnicí, tak většinou musí tančit v paruce, aby ji nikdo nepoznal a společně s její rodinou nezavrhl. U nás to má samozřejmě jinou pověst.

I tvá vystoupení obohatí program Festivalu arabské kultury. Kdy a kde tě budou moci nedočkávi návštěvníci festivalu vidět?

Během hlavního sobotního programu budu 5. 4. vystupovat v TOTEMu. A také budu tančit na závěrečné večerní *haffe* v pátek 11. 4. v Music Baru Anděl, která se ponese v duchu tématu tradice versus modernita. Zde budu se svým tancem *chaabi* zastupovat právě modernitu.

ARABSKÁ INSPIRACE PRO EVROPU

Text: Marie Liprtová

Ne každý ví, že tisk pomocí dřevorytu má v arabských zemích skutečně dlouhou tradici. V devátém století byla v Egyptě objevena technika zvaná *tarsh*. Jednalo se o způsob tištění pomocí vyrývaných dřevěných bloků na látku.

O několik století dříve se tištění pomocí dřevorytu začalo užívat v Číně, ale východoasijská metoda byla natolik odlišná, že je velmi pravděpodobné, že se Egyptská varianta rozvinula samostatně.

Tarsh se užíval zejména k tištění na látku, k výrobě motlítek a amuletů. Nejprve je třeba vytvořit dřevěný blok s motivem, který má být otištěn. Motivy byly zpočátku obrazové, až později se začaly tisknout i texty. Na blok z tvrdého dřeva se tuší předkreslí předloha, ale je třeba myslet na to, že musí být zrcadlově obrácená. Ta se poté ostrým nožem a dláty vyryje a vyřeže tak, že to, co chceme obtisknout, bude vystupovat.

Již samotný dřevoryt je malým uměleckým dílem. Pro jeho dokončení je třeba nanést na vyřezaný reliéf barvu či inkoust a obtisknout jej za použití velkého tlaku na látku.

Na počátku rozvoje této techniky se vedle dřevěných destiček a desek užívaly i cínové, olověné či hliněné tabulky. Arabský svět se nenechal ovlivnit ani čínským způsobem tisku, ani materiálem, na který se tisklo, tedy papírem. Naopak se *tarsh* stal inspirací pro Evropany, kteří dřevoryt převzali jako první metodu tisku, kterou začali používat ještě před Guttenbergovým vynálezem knihtisku. K tisku na papír ho však i v Evropě začali používat až později, nejprve jej převzali jako způsob dekorování látek.

BLÍZKÝ VÝCHOD NASLADKO

Text: Marie Liprtová, Foto: Tomáš Pavlík, Markéta Ryšavá

Jídlo je pro obyvatele blízkovýchodních zemí nesmírně důležitou součástí života, zejména toho společenského. Ostatně, i když se řekne Orient, většina z nás si vybaví ornamentálního zdobení a pohádek i exotické koření, které je nedílnou součástí arabské kuchyně.

Jídlo je v blízkovýchodních zemích společenskou událostí, zejména pak když je přítomen host. Všechno jídlo, předkrmy i hlavní jídla rozloží hostitel na stůl a ponechá hosta, aby si vybral z těch nejlepších pokrmů. Po hostině se tradičně ve většině zemí kouří vodní dýmka, je podávána arabská káva a zákusky.

Velice oblíbenou sladkostí v těchto zemích je ovoce, čerstvé či sušené. Nejčastěji jsou nabízené datle, fíky, jablka, hrušky, banány a další sezónní plody. Běžně se z čerstvého i sušeného ovoce dělají míchané saláty, obvykle doplněné i ořechy.

Blízkovýchodní moučnický jsou hodně sladké, na nás někdy až příliš. Často podávané jsou různé koláče, smažené sladkosti a pečivo z listového těsta, nebo chlazené pudinky z rozemleté rýže uvařené ve vodě či v mléce. Sladkosti jsou většinou ochucovány medem, specificky orientálními sirupy, třeba anýzovým,

ovocným či datlovým, nasekanými oříšky a sušeným ovocem. I pro sladká orientální jídla je typická chuť exotického koření. Do moučnicků je přidávána vanilka, skořice, kardamom, muškátový oříšek, a pro nás i poněkud netypicky anýz, fenykl, zázvor či dokonce kmín.

Orientální sladkosti jsou chuťově velmi výrazné a specifické. Mají díky použitým ingrediencím i typickému způsobu podávání exotické kouzlo typické pro všechny blízkovýchodní země a jejich realie.

JÁJIN KOUTEK POEZIE

Text: Jarmila Flaková

Podej mi flétnu a zpívej

*Podej mi flétnu a zpívej
slunce zapadá do ticha
půlměsíc střídá jej, dívej
upíjí ze tmy kalicha*

*Píseň ti prýští ze rtů
smočených v tyrském purpuru
až bude po koncertu
od červeně jim pomohu*

*V cedrovém háji z večera
kde náruč Bšarré hřeje
rozkvétá tvoje nádhera
jak pohár orchideje*

*Flétnu ti zpátky podám
až slunce měsíc nahradí
a já z úst po jahodách
lásku tvou zlíbám v kapradí*

Nezapomeňte! Recitační soutěž arabské poezie v rámci festivalu: **Verše z písku**, ve čtvrtek 10. 4. od 17:30 v SVK PK. Podmínky soutěže na webu.

NOVINKY: CO SE DĚJE JINDE

Na tomto místě se dozvíte, co v nedávné době hýbalo arabským kulturním světem.

Egypt - Egyptské revoluce se staly hnacím motorem pro kreativní rozvoj uměleckých projevů. Největší boom zažil street art. Ten existoval v Káhiře i před revolucí, ale ne v takové míře. Během revolucí se stal jedním z nejvýraznějších projevů nenásilného protestu, a to mužů i žen. Nyní jsou z neoduševnělých ulic vytvářeny open-air galerie, které zachycují přání, prosby, kritiky a názory tamějších obyvatel.

Západní Sahara - Uprchlíky tábor Sharawi je každoročně sužován ničivými povodněmi. Smutné prostředí sem přijeli „zbarvit“ nejrůznější umělci z celého světa. Ty svým uměním změnili ruiny na umělecká díla.

Sýrie - Tamman Azzam je autorem známé fresky Graffiti svobody alias Polibek od Gustava Klimta, která je nasprejovaná na jedné ze zničených budov v Sýrii. Použil idealistickou vizi lásky, aby zvýraznil bolest a utrpení, které panuje v jeho zemi a zároveň pacifisticky připomenul, že mír je stále možný. Jedná se o největší umělecké zachycení polibku, který má vyjadřovat pasivitu celého světa v otázce devastující a krvavé občanské války v Sýrii.

Egypt - Bahia Shebab vytvořila umělecké dílo, knihu nazvanou *Tisíckrát ne*. Tu stavila tak, že našla tisíc rozdílných arabských ne – LÁ na různých věcech, které

kdy byly vytvořeny pod islámskou záštitou. Poté když do Egypta přišlo tzv. arabské jaro, začala sprejovat své *ne* na káhirské zdi. Ne mělo různá poslání, například ne vojenské diktatury, ne násilí, ne útlaku, ne pálení knih.

Sýrie - Skupina mladých umělců pocházejících ze Sýrie si uvědomila, že svou zemi zachránit nemůžou. Rozhodli se tak alespoň zachránit svá umělecká díla, která byla přemístěna do bezpečí, a to do Dubaje. Zde byla vydražena až za 12 000 dolarů (dílo *Syrská olympiáda* od Tammana Azzama).

Autoři: Jarmila Flaková, Šárka Fleischmanová, Hana Hudská, Ludmila Křenová, Marie Liptová, Anette Müllerová, Kristýna Rottová, Ondřej Vacek, Michaela Vařková. Zodpovědná osoba Daniela Navrátilová. Vytištěno s podporou Katedry blízkovýchodních studií při FF ZČU. Neprodejné. Více na www.arabfest.cz.

Festival se koná pod záštitou pana primátora Mgr. Martina Baxy a je finančně podpořen z projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015, Velvyslanectvím Nizozemského království a dalšími významnými subjekty. Nejvýznamnější projekt podpořila Západočeská univerzita v Plzni, jejíž studenti jsou hlavními pořadateli.